

СИЛАБУС КУРСУ

«Вступ до фаху»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність С7 Журналістика

Освітньо-професійна програма «Журналістика»

Рік навчання: I, Семестр: I

Кількість кредитів: 4, Мова викладання: українська

ПП:

Викладач Капітан Владислава Сергіївна

Контактна інформація kapitanvlada15@gmail.com

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Вступ до фаху» є обов'язковою дисципліною професійної підготовки журналістів кваліфікаційного рівня «бакалавр», призначений для вивчення особливостей журналістської професії. «Вступ до фаху» – навчальна дисципліна, націлена на формування у майбутніх журналістів навичок журналістської діяльності, формування їх професійної позиції через інтерпретацію теоретичних і практико-орієнтованих, технологічних знань. Основними перевагами дисципліни є практична спрямованість та формування вмінь осмислювати питання професійної журналістики, ознайомлення студентів із роллю засобів масової інформації у політичній системі суспільства та особливостями українського та світового інформаційного простору, із законодавством України про функціонування масмедіа.

Мета навчальної дисципліни «Вступ до фаху» – отримати системні знання демократичних ціннісно-етичних орієнтирів, з'ясувати методику діяльності медіа; забезпечити освоєння основ організаційної, творчої діяльності в журналістиці; ознайомити студентів із загальною жанрологією журналістики; забезпечити засвоєння студентами функцій журналістики.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання / Способи контролю
----------------------------	------	---------------------	-----------------------------------

2/2	Вступ. Загальне поняття про журналістику.	Предмет курсу "Вступ до фаху", його теоретична основа, завдання та структура. Формула масової комунікації Л. Лассуелла. Поняття "засоби масової інформації" (ЗМІ), "засоби масової комунікації" (ЗМК) та "мас-медіа": особливості застосування і потрактування.	Поточне опитування
2/2	Функції журналістики у сучасному суспільстві	Функції журналістики. Класифікації функцій журналістики. Функції загальнонаціональних медіа. Функції районних (локальних, регіональних) медіа.	Поточне опитування
2/2	Особливості підготовки журналістів	Виникнення організованої системи підготовки журналістських кадрів. Переваги і недоліки професійної діяльності журналіста. Особливості масово-інформаційної діяльності	Поточне опитування
2/2	Теоретико-методологічні проблеми журналістики як фаху	Журналістика як соціальний інститут. Журналістика як бізнес. Журналістика як наука та її найважливіші складові.	Поточне опитування
2/2	Журналістські стандарти у роботі медіапрацівників	Джерела журналістських стандартів. Основні журналістські стандарти. Обов'язки журналіста як працівника мас-медіа. Журналістика та її найважливіші складові.	Поточне опитування
2/2	Журналістика як система органів масової комунікації	Причини бурхливого розвитку мас-медіа в сучасну епоху. Типологія журналістики та її засади. Стабільність існуючої системи журналістики. Атрибутивні особливості преси, радіомовлення, телебачення та Інтернет-журналістики. Переваги різних типів журналізму.	Поточне опитування
2/2	Етичний кодекс діяльності журналіста	Важливість об'єктивності, правдивості, поваги до приватності, уникнення конфлікту інтересів. Дотримання законів та етичних норм. Відповідальність журналістів.	Поточне опитування

2/2	Дієвість та ефективність у журналістській діяльності	Дієвість як особлива форма результативності, що вимірюється конкретною участю ЗМІ в розв'язанні соціально-економічних, господарчих, культурних тощо завдань і сукупністю прийнятих органами влади заходів за матеріалами виступів журналістів. Ефективність як міра задоволення потреб аудиторії в масовій інформації. Чинники впливовості журналістських матеріалів.	Поточне опитування
2/2	Журналістика як суспільно-політичний інститут	Органи масової інформації як репрезентанти держави, законодавчої чи виконавчої влади, соціальних груп, партій. Інформаційна та агітаційна журналістика. Агітаційна журналістика як ознака тоталітарного суспільства. Інформація як інститут управління суспільством, забезпечення його дієздатності й здоров'я.	Поточне опитування
2/2	Особливості збирання зовнішньої інформації	Спостереження як метод збирання інформації та його види: відкрите і приховане, включене і невключене. Зовнішнє вивчення і бачення зсередини при методі спостереження. Вивчення документів і джерел як метод збирання інформації.	Поточне опитування
4/4	Загальна жанрологія і журналістика	Поділ літературної творчості на роди. Визначення епосу, лірики й драми. Відношення до них прози, віршів і діалогу. Єдність змісту і форми в родовому поділі. Засади жанрового поділу. Поняття про жанровий різновид.	Поточне опитування
2/2	Сфера практичної діяльності журналіста	Робочі нотатки журналіста. Робота в редакції: сучасний стан та перспективи. Робоче місце журналіста.	Поточне опитування
2/2	Процес написання журналістського твору	Задум, тема, концепція, ідея твору. Збір інформації. План твору. У викладі думки є своя внутрішня логіка. Типи заголовків. Лід, типи лідів, «врізка»,	Поточне опитування

		перший абзац або зачин. Написання замітки. Правило «перевернутої піраміди».	
--	--	---	--

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Башманівський В. І., Василенко К. С. Вступ до спеціальності: навчально-методичний посібник. Житомир: вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2024. 78 с.
2. Голуб О. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. Київ: ТОВ “Софія-А”, 2019. 184 с.
3. Комінярська Л. Українські регіональні медіа під час повномасштабної війни: тематика контенту та жанрова специфіка. Регіональні медіа в контексті трансформаційних викликів сучасності. Збірник за матеріалами Всеукраїнської наукової конференції. 2023. С. 80.
4. Комінярська Л., Блашків О. Ігрофікація навчального процесу у підготовці журналістів: практичні можливості та результати. Держава і регіони. 2023. №4. С. 137-144.
5. Комінярська Л. Телеграм-канали як популярні джерела комунікації в умовах повномасштабної російсько-української війни. Збірник наукових праць «Молодий дослідник» №3, 2024.
6. Кость С. Вступ до журналістики : навч. посіб. / Степан Кость. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 512 с.
7. Основи журналістики: Практикум / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Т. В. Фісенко, О. О. Гусак. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 49 с.
8. Про інформацію. Закон України № 2657-XII від 02.10.92. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
9. Путькалець Л. А., Вишневська Г. Б. Регіональні мас-медіа в умовах інформаційно-психологічної війни Росії проти України. Functioning of the Ukrainian media during martial law in Ukraine : Scientific monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2022. С. 93-107.
10. Coughlan T. The use of open data as a material for learning. Education Tech Research Dev. 2020. № 68. P. 383-411. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11423-019-09706-y#citeas>
11. Preeti Prasad, Ramdas Aniket, KoleeNeha Sharma. Digital Transformation of Information Resource Center of an Enterprise Using Analytical Services. Proceedings of ICDMAI 2020, Volume 2 p 21-34. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-981-15-5619-7_2

12. Чекштуріна В. Генезис і розвиток бізнес-комунікацій Social Communication in Business Environment: scientific monograph / edited by Sofiia Sokolova, Iryna Ivanova, Warsaw Jozefow., 2022. С. 40-70
13. Чекштуріна В. Умови виникнення графічних форм знаків-символів (на прикладі клинопису, єгипетських та китайських ієрогліфів). Культура України : зб. наук. пр. Харків. держ. акад. культури. Харків, 2013. Вип. 44. С. 211-220.
14. Chekshturina V. Die Bedeutung subjektiver Informationen im Journalismus Social adaptation of the individual in the conditions of social transformations Proceedings of the XXXII International Scientific and Practical Conference, Hamburg, Germany, August 13-16, 2024, С. 80-81

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Вступ до фаху» визначається як середньозважена величина залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання*	Модульний контроль **	Поточне оцінювання*	Модульний контроль **	Тренінг	Самостійна робота
Оцінювання на практичних заняттях здійснюється за 100 бальною шкалою. Участь у дискусіях, виконання есе або відео, активність під час практичних вправ.	Оцінюється підсумкова робота (тести, проекти, презентації)	Оцінювання на практичних заняттях здійснюється за 100 бальною шкалою. Участь у дискусіях, створення відео, активність під час практичних вправ.	Оцінюється підсумкова робота (тести, проекти, презентації)	Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою. Передбачає активну участь у дискусіях, виконання практичних завдань та вміння застосовувати отримані знання на практиці.	Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою. Виконання самостійної роботи передбачає підготовку та оформлення завдань, пов'язаних із журналістикою, самостійне опрацювання матеріалу та презентацію результатів, оцінюється повнота, правильність і логічність виконання.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90–100	Відмінно
B	85–89	дуже добре

C	75–84	Добре
D	65–74	Задовільно
E	60–64	Достатньо
FX	35–59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1–34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом